

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN STELSELONDERZOEK 2013-2014

basisschool De Rank

Plaats : Veldhoven
BRIN nummer : 11CM|C1
Onderzoeksnummer : 274618
Datum onderzoek : 13 mei 2014
Datum vaststelling : 3 juli 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13

1 INLEIDING

Op 13 mei 2014 heeft de inspectie basisschool De Rank bezocht in het kader van een landelijk stelselonderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2013-2014. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het stelselonderzoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoekopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1-2a, 3, 4, 5, 6 en 8;
 - gesprekken met de directie, de intern begeleider(s) en met leraren zijn gevoerd;
 - een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek is gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op basisschool De Rank naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Algemeen beeld

Uit het overzicht in bijlage 1 valt op te maken dat op basisschool De Rank de kwaliteit van het onderwijs op alle onderzochte indicatoren op orde is. De opbrengsten zijn voldoende. Ook geven de leraren goed les. Hun uitleg is helder en ze weten het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Een positief en respectvol schoolklimaat vormt volgens het team de basis voor de ontwikkeling van de kinderen. Daarom wordt veel aandacht besteed aan een veilig en prettig schoolklimaat. De leraren stralen een positieve houding uit naar de leerlingen en spreken hen aan op hun eigen verantwoordelijkheid. Indicator 4.7 is daarom zelfs als goed beoordeeld. De ouders worden als belangrijke partners gezien bij de schoolontwikkeling. Ook de wijze waarop basisschool De Rank de ouders bij de schoolontwikkeling betreft is een mooi voorbeeld voor andere scholen. Ook de overige onderdelen van de kwaliteitszorg zijn op orde. Het managementteam speelt hierbij een belangrijke rol. Dit alles maakt basisschool De Rank tot een stabiele school met een heldere visie en vaste koers.

Toelichting

Opbrengsten

De leerresultaten aan het einde van de basisschoolperiode zijn gedurende de afgelopen jaren voldoende. In 2012 en 2013 liggen de eindopbrengsten zelfs boven de bovengrens van de inspectie en ook in 2014 voldoen deze aan de norm.

Ook de tussentijdse opbrengsten zijn voldoende, gezien de toetsresultaten voor technisch lezen (groep 3 en 4), rekenen en wiskunde (groep 4 en 6) en voor begrijpend lezen (groep 6). Gemiddeld genomen scoren de leerlingen op al deze toetsen voldoende.

In groep 8 hebben enkele leerlingen een eigen leerlijn. De school heeft hiervoor weloverwogen gekozen. Op basis van de beschikbare gegevens kan de inspectie niet beoordelen of deze leerlingen zich volgens hun mogelijkheden ontwikkelen.

De school volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van haar leerlingen systematisch met een landelijk genormeerd instrument. De resultaten laten zien dat het niveau van de sociale competenties in groep 8 voldoende is.

Aanbod

Basisschool De Rank hanteert methoden voor Nederlandse taal en rekenen-wiskunde die dekkend zijn voor de kerndoelen. Er is tevens sprake van een doorgaande lijn in het leerstofaanbod van groep 1 tot en met 8.

De leerlingenpopulatie van basisschool De Rank wordt de laatste jaren meer divers. Dit is onder andere merkbaar in de verschillen in taalvaardigheid waarmee kleuters op school komen. Hoewel het percentage leerlingen met een leerlinggewicht beperkt blijft, blijken de resultaten op de woordenschattoetsen in een aantal groepen lager te liggen dan op de andere toetsen. Dit is voor de school aanleiding om het woordenschatonderwijs nader te analyseren en op de ontwikkelagenda van de school te zetten. Vanuit de taalmethode geeft het team al structureel aandacht aan woordenschat. Daarnaast ontvangen anderstalige kinderen een specifiek NT2-aanbod (Nederlands als tweede taal).

Schoolklimaat en burgerschap

Het team van basisschool De Rank werkt vanuit de aanpak van 'de Vreedzame School' aan een veilig klimaat, een respectvolle omgang met elkaar en burgerschap. De school heeft als uitgangspunt dat elk kind wordt gezien als uniek en waardevol. De benadering van meervoudige intelligentie sluit hierop aan.

De ideeën van 'de Vreedzame School' en meervoudige intelligentie zorgen voor een warme en positieve schoolcultuur. De leraren zijn er trots op dat zij er samen in slagen om in de school een klimaat te scheppen waar leerlingen, ouders en personeel zich welkom en gewaardeerd voelen.

De school heeft op basis van ouder- en leerkrachtvragenlijsten en regelmatige gesprekken met leerlingen zicht op het welbevinden van leerlingen en personeel. De veiligheidscommissie, waar zowel ouders als leraren in zitten, bespreekt elk kwartaal alle aspecten binnen de school die met veiligheid te maken hebben. Daarnaast hebben verschillende leerlingen een opleiding tot mediator gevolgd. In geval van conflicten tussen leerlingen kunnen zij een bemiddelende rol spelen. De mediators geven echter aan dat er voor hen weinig te doen is, wat als positief signaal kan worden opgevat.

De school beschikt hiermee over een gestructureerde aanpak, gericht op het voorkomen van incidenten en mochten deze er toch zijn, dan zijn er afspraken hoe hiermee omgegaan wordt.

Didactisch handelen en leertijd

De afgelopen jaren zijn verschillende nieuwe leraren gestart. Basisschool De Rank hecht eraan dat zij goed ingroeien in de cultuur en didactische aanpak van de school. De leraren beschikken in voldoende mate over de basale didactische vaardigheden. De uitleg is helder, leerlingen zijn over het algemeen actief

betrokken en het klassenmanagement is op orde. De leerlingen zijn duidelijk gewend om zelfstandig te werken. In een enkele klas verslapt de aandacht van de leerlingen als de les tegen het einde loopt en werken de afspraken gericht op uitgestelde aandacht niet meer optimaal.

In het gebruik van complexere didactische vaardigheden als strategisch en interactief leren, het geven van feedback en het gebruik van verschillende werkvormen, laten leraren verschillen zien. Hier liggen dus nog kansen om van elkaar te leren. In de lessen hanteren de leraren regelmatig didactische structuren vanuit meervoudige intelligentie. Dit leidt niet alleen tot betrokkenheid bij de leerlingen, maar ook tot afwisseling in de werkvormen. De leraren streven er ook naar om de kinderen verantwoordelijk te maken voor hun leerproces.

Volgen, afstemming en zorg

Basisschool De Rank beschikt over een instrumentarium waarmee de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in voldoende mate in beeld gebracht kan worden. De leraren hebben op basis van de toetsen, observaties en leerlingenwerk voldoende zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. In de groepsplannen werken de leraren uit hoe zij het leerstofaanbod, de instructie en verwerking afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen. De momenten van zelfstandig werken bieden tevens de mogelijkheid om in tijd en verwerking te variëren, afhankelijk van wat leerlingen nodig hebben.

De intern begeleiders en leraren bespreken de ontwikkeling van de leerlingen vier keer per jaar. Voorafgaand aan de leerlingbespreking vult de leraar een formulier in waarop deze aangeeft of de sociaal-emotionele ontwikkeling en de groei in de verschillende vakgebieden zorgen baart. De leraren baseren hun inschatting op de beschikbare toets- en observatiegegevens. Tijdens de groepsbespreking worden de aanpassingen voor het nieuwe groepsplan besproken.

In de lessen is zichtbaar dat leraren in hun vraagstelling en instructievormen rekening houden met de verschillen tussen de leerlingen. In een aantal gevallen is echter meer sprake van begeleid inoefenen dan van instructie, afgestemd op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling. Door bij de voorbereiding van de verlengde instructie meer gebruik te maken van de beschikbare gegevens en achteraf kort te reflecteren op het verloop van de verlengde instructie kan deze mogelijk nog aan kwaliteit winnen.

Op basisschool De Rank laat slechts een beperkt aantal leerlingen een flinke uitval zien. Deze leerlingen ontvangen vrijwel allemaal specifieke begeleiding binnen of buiten de klas. Een groot deel van hen heeft een 'rugzakje'. De problematiek van de leerlingen is via (extern) onderzoek in kaart gebracht.

Vervolgens zijn hierop aansluitende ontwikkelingsperspectieven en/of handelingsplannen opgesteld. De ondersteuning van de leerlingen verloopt planmatig en wordt regelmatig geëvalueerd.

Kwaliteitszorg

Basisschool De Rank houdt de eigen kwaliteit en veranderingen in de context voortdurend in de gaten. De school heeft zicht op de leerlingpopulatie en de veranderingen die zich hierin voordoen. Tweemaal per jaar analyseert het managementteam samen met de leraren de toetsgegevens. Het managementteam signaleert positieve en negatieve trends. De leraren richten zich vervolgens op mogelijke verklaringen. Op dit moment hanteert de school nog de minimumnorm van de inspectie als doel. Besproken is om opbrengstverwachtingen te formuleren op basis van de huidige gegevens. Zowel positieve als negatieve afwijkingen hiervan kunnen vervolgens interessante informatie opleveren voor de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school. De school heeft twee jaar geleden een nieuw zelfevaluatiesysteem ingevoerd waarmee de onderwijskwaliteit in een cyclus van vier jaar breed geëvalueerd wordt.

Op basis van de gegevens uit deze verschillende informatiebronnen stelt het team de prioriteiten voor de schoolontwikkeling vast. Het managementteam zorgt voor de planmatige uitwerking van de ontwikkeltrajecten in jaarplannen en houdt zorgvuldig de vinger aan de pols bij de uitvoering van de plannen. De intern begeleiders en de directeur leggen klassenbezoeken af. Een deel van die klassenbezoeken is gericht op de implementatie van nieuwe trajecten in de klas. Een ander deel op het onderhouden van al afgeronde trajecten. Het managementteam streeft er steeds naar nieuwe trajecten te integreren in de al aanwezige kennis en aanpakken. Basisschool De Rank blijft zo voortdurend werken aan de eigen kwaliteit. De geleidelijke ontwikkelweg en de vaste koers zorgen voor een stabiele situatie.

De wijze waarop basisschool De Rank de ouders betreft bij de verschillende facetten van het onderwijs verdient een bijzondere vermelding. In de schoolgids informeert de school de ouders over haar onderwijsresultaten, ontwikkelingen en plannen voor de toekomst. Vier keer per jaar nodigt de school de ouders uit om te praten over de ontwikkeling van hun kind. Het blijft echter niet bij informeren. De school ziet de ouders als serieuze gesprekspartners en betreft hen bij de onderwijsontwikkeling op school- en leerlingniveau. De deelname van ouders aan de veiligheidscommissie en hun participatie in het zorgteam zijn hier mooie voorbeelden van. Indicator 9.6 is daarom met 'goed' gewaardeerd.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Rank op de onderzochte onderdelen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden geen tekortkomingen kent. Om die reden wordt het al aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.				•
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	